

מערך שיעור בעקבות צפייה בסרט כינים.

<https://www.youtube.com/watch?v=84xRVUuLKag&t=10s>

רקע:

ע"פ מילון אבן שושן שמועה הינה ידיעה או סיפור העוברים מפה לאוזן, לרוב ללא ביסוס עובדתי.

כולנו ביום יום שלנו כולנו חושפים באופן תדיר לשמועות ואם נהיה כנים עם עצמנו לא פעם גם דרכינו עוברות לא מעט שמועות במסווה של רכילות קטנה ולא מזיקה. האם חשבנו פעם על המשמעות של הדבר? מה כוחה של שמועה? עד כמה היא יכולה לפגוע? מדוע כל כך קל לשמועות לעבור במהירות שיא?

רובינו לא תמיד מודעים לכך אך לשמועות יש כוח הרסני עבור אותו אדם שעליו נאמרת השמועה. מכיוון שקשה מאוד לעצור שמועה האחריות שלנו בהתמודדות עם התופעה הזו היא גדולה ומכופלת. כמו שאנחנו לא רוצים שיפיצו עלינו שמועה או שמא יקחו חלק בהעברת מידע שגוי לגבינו כך אנחנו גם לא צריכים לקחת חלק בהעברת מידע לא מבוסס על אדם אחר.

יש בכוחנו ובאחריותנו לעצור שמועה ולדאוג להפסיק אותה לפני שהיא פוגעת. הבעיה מתחילה בחוסר המודעות וההבחנה שלנו מתי מידע אשר מועבר אלינו הוא בגדר שמועה בלבד. מכאן כי עלינו לבדוק כל מידע שאנו מקבלים ולא לקבל אותו כמובן מאליו ובנוסף לבדוק מהו הערך של העברת המידע, האם הוא עוזר או שמא פוגע.

בשלבים שונים בשנה יש מקום לדבר עם הילדים על הנושא, לפתוח את המודעות לכך ולהגביר את תחושת האחריות בנושא.

אוכלוסיית יעד: תלמידים כיתות ד'-ו'

מטרות:

- להעלות למודעות את תופעות "השמועות" ואת כוחם ההרסני
- לגלות רגישות לאחרים אשר נפגעו משמעות
- לפתח את תחושת האחריות בכל הקשור לשמועות על בני אדם אחרים
- לחדד את יכולת ההבחנה בין ידיעה לשמועה

מערך השיעור:

להתחיל את השיעור במשחק: לקרוא לחמישה תלמידים ולבקש מהם לצאת החוצה. לקרוא אחד אחד לכל ילד לספר לו סיפור קצר ולבקש ממנו שיעביר לילד שבא אחריו מאותם ילדים שיצאו החוצה. להראות את ההבדל בין הסיפור המקורי אשר נאמר ע"י המורה ואיך הסיפור נשמע ע"י הילד האחרון בסבב.

לשאול שאלה: על מה לדעתם השיעור?

להקרין את הסרט כינים.

שאלות לדיון:

- ממה התחילה השמועה על הכינים של שרון?
- איך התפשטה השמועה כל כך מהר בקרב כל התלמידים בכיתה?
- באיזה שלב לדעתכם מישהו מבין התלמידים יכול היה לעצור את התפשטות השמועה?
- איך לדעתכם הייתה מרגישה שרון אם הייתה שומעת על השמועה שהפיצו עליה?

סיום השיעור: לנסח עם התלמידים "הסכם השמועות" בו יתחייבו תלמידי הכיתה לא להפיץ שמועות אחד על השני ולקחת אחריות לעצור שמועות שמופצות ע"י חבר אחר בכיתה.

הרציונל:

בגילאי בית הספר מאוד קשה ההבחנה בין אמירה כזו או אחרת על חבר לכיתה לבין שמועה שמתחילה לקרום עור וגידים ולה כוח הרסני לעיתים. רוב הפעמים הילדים לא מודעים לכך שהם למעשה מפיצים שמועה, מעבירים אותה וע"י כך פוגעים באחר ועל כן עולה החשיבות להביא נושא זה למודעות ולשיח.

הסרט הנוכחי נעשה ע"י תלמידים ומכאן גוברת ההבנה כי זה נושא מדובר אשר מעסיק את הילדים גם אם קשה לתת לו שם מדויק. תפקידנו כאנשי חינוך הינו להביא לשיח את הנושאים אשר הילדים מתקשים להמשיג ולדבר עליהם בצורה פתוחה וישירה מבלי לשפוט או לבקר אותם. בנוסף, מכיוון שמדובר בסרט קליל והומוריסטי המסר שלו עובר בצורה נעימה ועם זאת מלמדת ומחכימה.

זוהי יכולה להיות התחלה של שיחה מרתקת ומעניינת בינינו ובין התלמידים שלנו על הנושא הזה, על תפקידם ואחריותם במקרים הללו ועל הכוח שיש להם כיחידים וכקבוצה לא לתת לנושא השמועות לבוא לידי ביטוי בין חברי קבוצתם בשל הכוח שלו לפגוע באחר. ע"י כך אנחנו מתחילים בגיל צעיר לפתח בהם את תחושת האחריות לסביבתם ואת תחושת המסוגלות העצמית שלהם כאשר הם יבינו את הכוח הרב שיש להם בנושאים חברתיים שונים.

מאחלים לכם שיעור נפלא ומפרה
קבוצת אפיקי תקשורת וצוות אופקים
03-9369475